

Jaarrekening 2021

Inhoud

Jaarverslag

1. Voorwoord van de Raad van Toezicht

2. Verslag van de directie

Jaarrekening

3. Financiën

- 3.1 Jaarrekening 2021
- 3.2 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening
- 3.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling
- 3.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat
- 3.5 Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht
- 3.6 Toelichting op de balans per 31 december 2021
- 3.7 Toelichting op de staat van baten en lasten 2021
- 3.8 Continuïteit
- 3.9 WNT-verantwoording 2021 Stichting Pantar Amsterdam

4. Overige gegevens

- 4.1 Pantar
- 4.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afkortingen en begrippen

1. Voorwoord van de Raad van Toezicht

Gingen we bij het voorwoord van het vorige jaarverslag nog uit van een komend jaar waarin de coronapandemie voorbij zou gaan, nu moeten we constateren dat daar geen sprake van is geweest. Integendeel, corona was opnieuw beeldbepalend voor het jaar 2021.

Mede dankzij een consequente aanpak bleef het aantal besmettingen bij Pantar relatief beperkt. Maar de voortdurende pandemie had natuurlijk wel gevolgen voor de manier van werken, de omzet, en uiteindelijk ook voor het financiële resultaat. Dat wordt elders in dit jaarverslag behandeld.

Waar we niet op gerekend hadden, was de lange duur van de kabinetsformatie. Spraken we in de jaarrekening van 2021 in ons voorwoord de hoop uit "dat bij de kabinetsformatie afgesproken zal worden meer ruimte te bieden aan bedrijven als Pantar om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kansen te bieden die ze verdienen", nu moeten we helaas nog steeds diezelfde hoop uitspreken. In het Regeerakkoord staat nog niet veel concreets, maar onder meer het SCP en de commissie Borstlap moeten toch stof opleveren voor een nieuwe aanpak.

De Raad van Toezicht vergaderde voltallig zes maal, waarbij met name de meerjarenstrategie onderwerp van gesprek was. Ter voorbereiding van de financiële agendapunten vergaderde steeds de auditcommissie. Er werd ook, in het kader van de boordeling van het functioneren van de directeur door de remuneratiecommissie vergaderd, die daarover ook sprak met het dagelijks bestuur van de Ondernemingsraad.

Helaas moesten we afscheid nemen van Marijn Ornstein, die benoemd werd tot dijkgraaf van het Waterschap Vallei en Veluwe. De search naar een opvolger die we vervolgens organiseerden, leverde een respons op van meer dan honderd belangstellenden. Verheugend te zien dat zoveel mensen betrokken willen worden bij het werk van Pantar. In Sheila Gemin vonden we uiteindelijk de kandidaat die ons team, en de auditcommissie kwam versterken.

In de loop van het jaar liet de voorzitter van de auditcommissie, Ilse de Graaff, weten om persoonlijke redenen geen herbenoeming te ambiëren. Wij zijn haar veel dank verschuldigd voor het vele werk dat zij, met name in de auditcommissie heeft verricht. Wij vonden snel een waardig opvolger in Ton Wallast, die nu samen met Sheila Gemin de auditcommissie vormt.

Zoals afgesproken in een eerdere zelfevaluatie werd gewerkt aan de deskundigheidsbevordering van de leden van de Raad. Aan het einde van het jaar besloten we tot een externe evaluatie, waarvan de uitkomsten in 2022 bekend zullen worden.

De relatie met de Gemeente Amsterdam, onze financier, opdrachtgever en klant, was zonder meer goed te noemen.

Rest ons de medewerkers en de directie van Pantar te danken voor de inzet en samenwerking in het afgelopen jaar. De Raad van Toezicht heeft enorme waardering en respect voor de wijze waarop de medewerkers en directie in deze moeilijke (corona) tijden hun werk zijn blijven doen. Veel dank hiervoor .

Lodewijk de Waal

Voorzitter Raad van Toezicht

2. Verslag van de directie

Pantar is het boekjaar 2021 ingegaan met de optimistische gedachte dat corona, en de effecten daarvan op de economie, snel zouden afnemen. De werkelijkheid bleek dat optimisme te logenstraffen. We bleven daarom strak vasthouden aan onze coronaregels, waardoor het aantal besmettingen onder medewerkers van Pantar in vergelijking tot het Nederlands gemiddelde, gelukkig laag is gebleven, al is het ziekteverzuim net als in 2020 hoog geweest. Zeker in de eerste twee kwartalen waren de economische effecten nog groot, met name in de facilitaire sector, waar het vele thuiswerken en de sluiting van het hoger onderwijs negatieve gevolgen hadden voor ons werk en onze omzet.

Aan het eind van het jaar kwam er gelukkig speciaal voor de sociaal werkbedrijven extra coronasteun, waardoor de financiële effecten van de coronacrisis konden worden opgevangen. Dat gold niet voor de financiële effecten van de nieuwe CAO Aan de Slag, voor medewerkers vanuit de Participatiewet. Deze CAO geeft deze groep medewerkers pensioenrechten, wat enorm goed en belangrijk is voor hen. De kostenstijging die daar het gevolg van is, werd echter niet in de loonkostensubsidies gecompenseerd, waardoor het weer lastiger is deze mensen rendabel in te zetten.

Met de blik op de toekomst heeft Pantar in 2020 haar strategie herzien, met als uitgangspunt de snelle krimp in het totaal aantal medewerkers tegen te gaan. Dit doen we door vaker SW-personeel te vervangen door P-wetpersoneel en hen een zodanige combinatie van werk en praktijkleren aan te bieden, dat hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen stijgen. Op die manier denken wij onze relevantie voor de stad en de kwaliteit van de bestaande werk-infrastructuur te kunnen behouden. Wat daar allemaal bij komt kijken heeft ons in 2021 flink bezig gehouden. We hebben gewerkt aan vier grote opgaven voor Pantar:

1. Hoe zorgen we duurzaam voor voldoende passend werk voor iedereen, ongeacht beperking?
2. Hoe creëren we goede leerlijnen, waarmee ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt?
3. Wat vraagt dat van de primaire begeleiding?
4. Hoe krijgen we dit alles voor elkaar binnen de financiële ruimte die we met omzet en subsidies kunnen creëren?

We zien al veel dingen, waarin onze gedroomde toekomst wordt gerealiseerd: vernieuwing van het werkpakket, meer aandacht voor ontwikkeling en trajecten, hogere opbrengsten per fte, betere samenwerking met partners bij marktpartijen, het sociaal werk, het onderwijs en de zorg. Al met al een mooi resultaat in een moeilijk coronajaar. Wij investeren in de toekomst samen met Upperbloom in de kassen, samen met advocatenkantoren als Pels Rijken in de digitalisering van de archieven, met Brandbikes en Groene Bouwhekkers in Ambachten, met Zoev-City in de Circulaire Hub. Daarom durven wij vol vertrouwen naar de toekomst te kijken, al is dat uiteraard ook omgeven met onzekerheden, opnieuw met corona, maar ook met de onduidelijke plannen van de regering met de Participatiewet en met de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur. We hebben getoond ook met dergelijke onzekerheden om te kunnen gaan. Pantar is een robuuste, flexibele organisatie, waar mensen werken die gedreven worden door hun overtuiging van het evidente maatschappelijk nut van een inclusieve arbeidsmarkt en de rol die Pantar daarin speelt.

We kunnen, inmiddels in 2022, vaststellen dat Pantar in alle opzichten, organisatorisch, commercieel en financieel, voor grote opgaven staat om haar doel te bereiken: goed werk en goede leerkanalen bieden voor mensen die zich niet makkelijk zelfstandig op de arbeidsmarkt kunnen redden. Pantar is voornemens om in 2022 de organisatiestructuur te herijken, teneinde deze opgaven succesvol te volbrengen.

Risicoparagraaf

De regelgeving met betrekking tot de jaarverslaggeving bepaalt dat Pantar in het verslag van de directie een beschrijving opneemt van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij wordt geconfronteerd. Risico's zijn de effecten van onzekerheden op het behalen van doelstellingen. Onzekerheden ontstaan als gevolg van het geheel of gedeeltelijk ontbreken van informatie over, inzicht in of kennis van een gebeurtenis, de gevolgen daarvan, of de waarschijnlijkheid dat een gebeurtenis zich voordoet.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico wordt beheerst door periodiek, tenminste maandelijks, een driemaands liquiditeitsprognose te maken en tenminste eenmaal per jaar een twaalfmaands liquiditeitsprognose,

alsmede door gebruik te maken van werkkapitaalmaatregelen. De risicobereidheid is laag en indien het liquiditeitssaldo onder de € 1,5 miljoen daalt, dan worden alleen betalingen verricht na toestemming van de directie.

Tijdelijke liquiditeitsfluctuaties kunnen door aanpassingen op het bevoorschottingsschema van de gemeente Amsterdam gecompenseerd worden. Het risico dat Pantar haar rekeningen niet tijdig kan betalen is daarmee laag.

Continuïteitsrisico

De continuïteit van Pantar rust voor een belangrijk deel op drie pijlers: de (loonkosten)subsidies die aan de medewerkers van Pantar worden toegekend, de omzet die voortvloeit uit het werk dat door de medewerkers van Pantar wordt verricht en de bereidheid van de gemeente Amsterdam om het tekort dat jaarlijks ontstaat uit het verschil tussen deze inkomsten en de noodzakelijk te maken kosten te compenseren. Pantar accepteert hierin een iets hoger risico, passend bij de transitie van Pantar naar een meer ondernemende gedragslijn. Het verschil met eerdere jaren is klein, omdat de overheid nog steeds het risico mee draagt, daarom worden begroting en investeringen in nauw overleg met de gemeentelijke overheid opgesteld.

Pantar heeft haar strategie gericht op stabilisatie van het aantal medewerkers en het gemiddelde tekort op de exploitatie tot 2025. Dit stelt Pantar voor grote opgaven, omdat de subsidies uit de Wet Sociale Werkvoorziening afnemen met de vergrijzing en de uitstroom van de binnen deze wet werkende medewerkers, en het feit dat de loonkostensubsidies onder de Participatiewet substantieel lager zijn. Er is een implementatieplan gemaakt, dat leidt tot een combinatie van verhoging van de opbrengsten per fte en beheersing van de exploitatiekosten. Met de gemeente is overeenstemming over het vertrekpunt, dat continuïteit in de uitvoering van Pantars maatschappelijke taak tegen een lager tekort dan nu geraamd, alleen mogelijk is bij een herziening van de Participatiewet. Het uitzicht op hogere opbrengsten is op dit moment positief, wat ook kan worden afgeleid uit het gegeven, dat de opbrengst ook in 2021 ondanks de beperkingen die corona ons oplegde op niveau zijn gebleven.

Werkgeversrisico

Het dagelijks werken met een kwetsbare groep medewerkers brengt een bijzondere verantwoordelijkheid met zich mee. De risicobereidheid is laag. De infrastructuur van Pantar is zodanig ingericht dat deze verantwoordelijkheid met de daarbij behorende werkgeversrisico's in voldoende mate kan worden geborgd. Het uitoefenen van die verantwoordelijkheid stelt hoge eisen aan de kwaliteit en omvang van de begeleiding vanuit Pantar. Pantar besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van medewerkers opdat zij goed toegerust zijn om de specifieke begeleidingstaken uit te voeren. Incidenten zijn niet altijd te voorkomen, deels omdat onze medewerkers ook actief zijn in de openbare ruimte. Pantar is zich ervan bewust dat incidenten met medewerkers kunnen leiden tot persoonlijke schade voor medewerkers en betrokkenen en reputatieschade voor Pantar.

Instroomrisico en risico voldoende werk

Onder de Wet Sociale Werkvoorziening was de belangrijkste opgave voor de medewerkers, waarvan de loonkosten uit subsidies werden gedekt, voldoende passend werk te vinden. Nieuwe medewerkers stromen in onder het regime van de Participatiewet, waarbij sprake is van een gedeeltelijke loonkosten- en begeleidingssubsidiëring. Door deze mix van medewerkers dient Pantar steeds de goede balans te vinden tussen haar wettelijke verplichting om voldoende passend werk te vinden voor haar SW-medewerkers en de noodzaak om voldoende passend en renderend werk te genereren voor de medewerkers in het Participatiewet-regime. Er dient een balans te zijn tussen de medewerkers en het werk, niet alleen kwantitatief maar ook kwalitatief.

In de meerjarenstrategie is gepoogd dat onderscheid te definiëren en van daaruit te sturen op instroom en financieel resultaat. Op de instroomcijfers is samen met de gemeente een prognose gemaakt, die deze instroom grotendeels bepaalt via de inzet van jobcoaches. Op de omzet is vanuit het werkaanbod geprognostiseerd. De gecalculerde prognose leidt tot een aanvaardbaar tekort op de exploitatie. Met de gemeente wordt nauwgezet gevolgd in welke mate de prognoses uitkomen.

Operationele risico's

De belangrijkste operationele risico's zijn verzekerd door middel van aansprakelijkheidsverzekeringen, gebouwen-en materieelverzekeringen en brandverzekeringen. De risico's en polissen worden jaarlijks met de desbetreffende verzekeringmaatschappij (of tussenpersoon) geactualiseerd. Pantar zet de professionalisering van processen en werkwijzen door middel van standaardisering en automatisering de komende jaren voort.

Privacy-risico's

Tegen de achtergrond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die op 25 mei 2018 van kracht is geworden, heeft de directie het privacybeleid geborgd. Er is geïnvesteerd in versterking van het bewustzijn van iedere medewerker op het gebied van zorgvuldige, veilige en doelmatige verwerking van persoonsgegevens en van de risico's die samenhangen met de omgang met vertrouwelijke gegevens. Pantar heeft een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld, welke handhaaft en toeziet op het naleven van wet- en regelgeving binnen Pantar.

Fiscale risico's

Pantar is vrijgesteld van vennootschapsbelasting, conform voorgaande jaren. De voorwaarden voor de vrijstelling worden jaarlijks samen met een externe belastingadviseur getoetst.

Gebeurtenis na balansdatum

De oorlog in Oekraïne zal gevolgen hebben voor de financiële situatie van Pantar in 2022. Voor Pantar zijn met name de stijgingen van de energieprijzen relevant. We verwachten de prijsstijgingen voor een groot deel aan onze klanten te kunnen doorbelasten, maar we kunnen de gevolgen van de oorlog nog niet helemaal voorzien.

Diemen, 31 maart 2022

Lex de Boer
Algemeen Directeur

3. Financiën

3.1 Jaarrekening 2021

3.1.1 Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)

x €1.000	31-12-2021	31-12-2020
Materiële vaste activa (1)	12.866	12.111
Financiële vaste activa	33	33
Totaal vaste activa	12.899	12.144
Vlottende activa		
Voorraden	179	225
Debiteuren (2)	2.205	2.829
Overige vorderingen (3)	4.265	5.255
Liquide middelen (4)	14.507	11.957
Totaal vlottende activa	21.156	20.266
TOTAAL ACTIVA	34.055	32.410
Eigen vermogen (5)		
Algemene reserve	3.500	1.698
Herwaarderingsreserve	9.617	8.708
Totaal eigen vermogen	13.117	10.406
Voorzieningen (6)		
Jubilea	1.087	1.055
Transitievergoeding	-	-
Transformatieprogramma	-	-
Reorganisatie	457	639
Totaal voorzieningen	1.544	1.694
Kortlopende schulden		
Crediteuren	1.986	1.235
Belastingen en premies (7)	3.071	3.545
Pensioenen	4	6
Overige kortlopende schulden (8)	14.333	15.524
Totaal kortlopende schulden	19.394	20.310
TOTAAL PASSIVA	34.055	32.410

3.1.2 Staat van baten en lasten 2021

x €1.000	Begroting 2021	2021	2020
Netto omzet (9)	29.071	28.159	26.184
Overige bedrijfsopbrengsten (10)	7.312	15.295	12.334
Som der bedrijfsopbrengsten	36.383	43.454	38.518
Kosten grond- en hulpstoffen (11)	1.118	1.117	1.161
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten (12)	1.653	1.367	1.831
Personeelskosten (13)	30.701	29.643	25.707
Afschrijving op materiele vaste activa (1)	2.065	1.661	2.781
Vrijval herwaarderingsreserve (5)	-1.400	-1.204	-2.240
Overige bedrijfskosten (14)	8.927	8.996	9.240
Som der bedrijfslasten	43.064	41.580	38.480
Rente baten en soortgelijke opbrengsten	-	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	50	72	38
Operationeel resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	-6.731	1.802	-
Belastingen operationeel resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (15)	-	-	-
Operationeel resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belasting	-6.731	1.802	-
Wsw subsidie	53.957	55.042	55.742
Wsw kosten	59.753	58.950	61.768
Subtotaal subsidieresultaat Wsw (16)	-5.796	-3.908	-6.026
Werkbrigade kosten	-	11.888	10.391
Werkbrigade opbrengsten	-	1.706	1.325
Subtotaal subsidieresultaat Werkbrigade	-	-10.182	-9.066
Subsidieresultaat voor bijdragen gemeenten	-5.796	-14.090	-15.092
Gemeentelijke bijdragen			
Bijdrage gemeente Amsterdam Wsw	5.586	3.845	5.852
Bijdrage gemeente Diemen Wsw	210	63	174
Bijdrage gemeente Amsterdam Werkbrigade	-	10.182	9.066
Subsidieresultaat inclusief bijdragen gemeenten	-	-	-
Operationeel resultaat	-6.731	1.802	-
Subsidieresultaat	-	-	-
Exploitatieresultaat	-6.731	1.802	-

3.1.3 Kasstroomoverzicht 2021 (indirecte methode)

X € 1.000	2021	2021	2020	2020
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>				
Bedrijfsresultaat	1.802		-	
Uit: Resultaat verkoop panden	-		-	
Resultaat uit operationele activiteiten	1.802		-	
Aanpassing voor afschrijvingen	457		541	
Mutatie voorziening	-150		-306	
<i>Veranderingen in het werkkapitaal</i>				
Mutatie vorderingen	1.613		3.072	
Mutatie voorraden	46		-30	
Mutatie kortlopende schulden	-916		3.035	
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.852		6.312
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
Mutatie financiële activa	-		-	
Investerings in materiële vaste activa	-302		-367	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-302		-367
Mutatie geldmiddelen stand per 31 december		2.550		5.945
Stand per 1 januari		11.957		6.012
Mutatie		2.550		5.945
Stand per 31 december		14.507		11.957

3.2 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

Stichting Pantar Amsterdam is statutair gevestigd te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41215351. Het statutaire vestigingsadres van Pantar is Kriekenoord 3, 1111 PT Diemen

Pantar is een niet-commerciële stichting, een organisatie zonder winstoogmerk. Pantar heeft als doel een arbeidsontwikkelbedrijf te zijn voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en hen te helpen hun talenten en arbeidspotentieel te ontwikkelen en optimaal in te zetten, zodanig dat zij kunnen doorstromen en uitstromen naar regulier werk, alles in de ruimste zin van het woord.

De jaarrekening is opgemaakt op 31 maart 2022 conform RJ 640 en uitgedrukt in euro. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen voor zover zij bij het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Continuïteit van de activiteiten

Bij de waardering van activa en passiva wordt uitgegaan van de veronderstelling dat het geheel van de werkzaamheden van Pantar waaraan die activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet.

Financiële instrumenten

Pantar maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) wordt verwezen naar de behandeling van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling'.

Omrekening van vreemde valuta

Pantar heeft haar bedrijfsactiviteiten in Nederland en heeft derhalve in het boekjaar geen vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta.

Schattingen en onzekerheden

Bij een aantal posten in de jaarrekening, zoals voorziening dubieuze debiteuren, afschrijvingstermijnen, restwaarden vaste activa en voorzieningen, wordt gebruik gemaakt van schattingen en is een bepaalde mate van onzekerheid aanwezig. Hierbij wordt door het bestuur een zo goed mogelijke inschatting gemaakt op basis van historische feiten, beschikbare (huidige en toekomstige) informatie en inzichten van het bestuur op het moment van waarderen voor de jaarrekening. De schattingen zijn per balanscategorie en gedurende de jaren consistent gehanteerd, tenzij afwijking en bijzondere waardevermindering noodzakelijk zijn.

Salderen

Een activum en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het activum en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Ultimo boekjaar worden de gewaardeerde activa onderzocht op indicaties die bijzondere waardeverminderingen noodzakelijk maken. Voor het buiten gebruik stellen van materiële activa worden de waardeverminderingen verwerkt in het resultaat.

3.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa, met uitzondering van gebouwen en terreinen op de locaties Kriekenoord, Seineweg en Strekkerweg, worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden gesteld op een vast percentage van de historische kostprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Vanaf 31 december 2014 waardeert Pantar haar gebouwen en terreinen op de locaties Kriekenoord, Seineweg en Strekkerweg op basis van actuele waarde. De actuele waarden per eind 2020 en 2021 zijn bepaald op basis van externe taxaties. In 2020 zijn per ultimo 2020 volledige taxaties verricht van deze gebouwen en terreinen. In 2021 betreft de waardering van de panden een markttechnische update. Waardemutaties in de actuele waarde worden rechtstreeks in het eigen vermogen verantwoord, via de (ongerealiseerde) herwaarderingsreserve. Over de geherwaardeerde activa wordt vervolgens (prospectief) afgeschreven, waarbij de ongerealiseerde herwaarderingsreserve via het resultaat over de verwachte resterende levensduur vrijvalt.

In geval van aankoop van goederen in bulk, bijvoorbeeld nieuwe mobiele telefoons, wordt op basis van de verwachte levensduur én de aanschafprijs per stuk bepaald of deze moeten worden behandeld als investering.

In onderstaande tabel zijn de afschrijvingstermijnen voor de belangrijkste materiële vaste activa weergegeven:

Activa categorie	Termijn	Activeringsgrens
Gebouwen voor 1998	40 jaar	
Gebouwen na 1998	25 jaar	
Hardware	3 jaar	> € 2.300,-
Projecten, software en applicaties	3 tot 7 jaar	> € 2.300,-
Machines en installaties	2 tot 10 jaar	> € 2.300,-
Inventaris	5 tot 10 jaar	> € 2.300,-

Financiële activa

De financiële activa worden opgenomen tegen reële waarde.

Voorraden

De voorraden voor grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen vaste verrekenprijzen. Voor incurante voorraden wordt een voorziening getroffen.

Debiteuren en overige vorderingen

Debiteuren worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zowel de debiteuren als de overige vorderingen hebben, tenzij anders vermeld, een looptijd van maximaal 12 maanden.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen, wissels en cheques die worden opgenomen tegen nominale waarde. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de groep, worden als financiële vaste activa gepresenteerd.

Eigen vermogen

De algemene reserve wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Pantar waardeert de gebouwen en terreinen tegen reële waarde, waarbij veranderingen in de reële waarde leiden tot een directe mutatie van het vermogen, namelijk in de herwaarderingsreserve.

De reële waarden van de gebouwen en terreinen worden bepaald aan de hand van recente transacties met gelijksoortige kenmerken en locaties als het vastgoed van de groep. Pantar schakelt onafhankelijke waarderingsexperts in voor het bepalen van de reële waarde per jaareinde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen als:

- a) Pantar een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) voorwaardelijke verplichting heeft ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden;
- b) het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen, die economische voordelen in zich bergen, vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen en
- c) een betrouwbare schatting van het bedrag van de verplichting kan worden gemaakt. De last die met een voorziening samenhangt wordt opgenomen in de staat van baten en lasten na aftrek van een eventuele vergoeding.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband van medewerkers. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de kans van blijven. Bij het contant maken is de disconteringsvoet gelijkgesteld aan de verwachte indexatie van salarissen.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie wordt opgenomen tegen nominale waarde. De voorziening reorganisatie wordt gevormd indien op balansdatum een gedetailleerd plan is geformaliseerd en de gerechtvaardigde verwachting is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben dat de reorganisatie zal worden uitgevoerd. De voorziening bestaat uit het per 31 december 2021 resterende deel van de directe kosten van de reorganisatie welke in 2014 is ingezet.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde en hebben, tenzij anders vermeld, een looptijd van maximaal 12 maanden.

Niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen

Een financieel activum of financiële verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen wordt naar nominale waarde bepaald.

3.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten

Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengsten uit levering van goederen en diensten aan derden, rekening houdend met eventuele kortingen en over de omzet geheven belastingen (indien van toepassing). Verkopen worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. De overige opbrengsten hebben betrekking op incidentele en structurele bijdragen van de centrale overheid, de gemeente Amsterdam, subsidie-inkomsten anders dan vanuit de Wsw, baten uit voorgaande jaren en opbrengsten uit verkopen van activa.

Kosten

Kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en de daarmee gemoeide sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pantar neemt een verplichting op indien en voor zover zij zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden om een ontslag- of transitievergoeding te betalen. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, dan worden de kosten van een ontslag- of transitievergoeding opgenomen in een voorziening.

Pensioenlasten

Pensioentoezeggingen zijn ondergebracht bij pensioenverzekeraars. De pensioenregelingen zijn van dien aard dat de actuariële risico's zijn afgedekt bij de pensioenverzekeraars. In de jaarrekening worden de verschuldigde premies als last in de winst- en verliesrekening opgenomen. Voor zover de periodiek verschuldigde premies nog niet zijn voldaan, worden zij als verplichting in de balans opgenomen.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenverzekeraars verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op de balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende activumpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies door de verzekeraar.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt tijdsgelang afgeschreven.

Wsw-kosten en Wsw-subsidie

De Wsw-kosten en Wsw-subsidie worden bepaald met inachtneming van de bepalingen in de Wet sociale werkvoorziening.

Kosten en opbrengsten Werkbrigade

De kosten en opbrengsten van de Werkbrigade worden bepaald met inachtneming van de afspraken zoals vastgelegd in de desbetreffende dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Amsterdam.

Vennootschapsbelasting

Op 15 juni 2015 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen (verder: WMVOO) in werking getreden en van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. Pantar heeft het standpunt ingenomen dat Stichting Pantar Amsterdam niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Op 8 december 2017 heeft de belastingdienst schriftelijk gereageerd en deze conclusie op grond van standpunten bevestigd. Zowel in 2020 als 2021 heeft Pantar de bestaande situatie opnieuw extern laten toetsen. Hieruit zijn geen gewijzigde inzichten naar voren gekomen.

3.5 Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Alle transacties vinden plaats in euro's, derhalve zijn kasstromen in vreemde valuta en koersverschillen niet van toepassing. Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten, aangezien de interest haar oorsprong vindt in operationele activiteiten en niet in financierings- of overige activiteiten.

Pantar verricht geen financieringsactiviteiten. Derhalve zijn er geen kasstromen uit financieringsactiviteiten opgenomen in het kasstroomoverzicht.

3.6 Toelichting op de balans per 31 december 2021

Materiële vaste activa [1]

x € 1.000	Gebouwen en terreinen	Machines, installaties en inventaris	Overige vaste bedrijfsmiddelen	Totaal 2021
Cumulatieve aanschafwaarde per 1-1	16.999	8.702	6.407	32.108
Herwaarderingen 1-1	8.708	-	-	8.708
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1	-14.288	-8.169	-6.248	-28.705
Boekwaarde per 01-01-2021	11.419	533	159	12.111
Investing verslagjaar	23	220	20	263
Afschrijvingen verslagjaar	-267	-110	-79	-456
Desinvesteringen verslagjaar	-	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-
Herwaardering verslagjaar	2.022	-	-	2.022
Afschrijving herwaardering verslagjaar	-1.113	-	-	-1.113
Nog te Activeren	-	39	-	39
Boekwaarde per 31-12-2021	12.084	682	100	12.866
Cumulatieve aanschafwaarde per 31-12	17.022	8.922	6.427	32.371
Herwaarderingen 31-12	9.617	-	-	9.617
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12	-14.555	-8.240	-6.327	-29.122
Boekwaarde per 31-12-2021	12.084	682	100	12.866

Per ultimo 2021 heeft Pantar de actuele waarde van haar gebouwen en terreinen laten bepalen op basis van markttechnische updates. Deze markttechnische updates zijn uitgevoerd op 17 januari 2022 met als peildatum 31 december 2021. De herwaardering verslagjaar betreft de mutatie van de herwaarderingsreserve, welke bestaat uit een toevoeging op grond van de markttechnische updates (€ 2,0 miljoen) en de afschrijving over de herwaarderingsreserve in 2021 (€ 1,1 miljoen).

De overige vaste bedrijfsmiddelen hebben betrekking op investeringen in de automatisering en transportmiddelen, welke eigendom zijn van Pantar.

Gebouwen en terreinen

x € 1.000	31-12-2021	31-12-2020
Kriekenoord	6.500	5.900
Seineweg	2.010	1.900
Strekkerweg	3.120	3.143
Zuiderzeeweg	434	458
Diverse	20	18
Actuele waarde	12.084	11.419

Zowel in 2020 als in 2021 is geen groot onderhoud aan gebouwen en terreinen uitgevoerd. Kosten van het uitgevoerde regulier onderhoud zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar dat deze werkzaamheden hebben plaatsgevonden.

Op de grond van de locatie Kriekenoord te Diemen is een erfpachtrecht gevestigd. De erfpacht is sinds 1 december 2002 uitgegeven door de gemeente Diemen en heeft een looptijd van 50 jaar.

Het gevestigde erfpachtrecht eindigt derhalve op 30 november 2052. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het overzicht 'Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen'. Ultimo 2021 is op de gebouwen en terreinen geen hypotheek- en pandrecht meer gevestigd.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het overzicht 'Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen'.

Financiële vaste activa

Pantar heeft een aandeel in de coöperatie Royal FloraHolland. Dit aandeel wordt naar rato van de vermogensontwikkeling van de coöperatie verantwoord onder de financiële vaste activa van Pantar. Per ultimo 2021 zijn de financiële vaste activa gelijk aan die van 2020.

Voorraden

De voorraad grondstoffen en eindproducten in de magazijnen van Pantar is per 31 december 2021 nagenoeg gelijk gebleven aan de standen per ultimo 2020. Dit betreft een momentopname van de voor productie benodigde, courante goederen. Pantar had zowel in 2020 als in 2021 geen incurante voorraden.

Debiteuren [2]

Het totale saldo debiteuren bedraagt € 2,2 miljoen en bestaat uit de vorderingen op debiteuren ad € 2,4 miljoen verminderd met het bedrag van de voorziening dubieuze debiteuren van bijna € 0,2 miljoen. De gemiddelde ouderdom van de debiteuren is 33 dagen per ultimo 2021 (ult. 2020: 33 dagen). Net als in 2020 heeft het deel in de omzet van gemeente Amsterdam (2021: 55%) een belangrijk aandeel in de lage gemiddelde ouderdom. gemeente Amsterdam betaalt snel, mede omdat Pantar en de gemeente hiertoe goede afspraken hebben gemaakt en onderling gebruik maken van e-facturatie.

Het verloop van de vorderingen op debiteuren in 2021 is in onderstaande tabel weergegeven:

x €1.000	31-12-2020	Onttrekking 2021	Vrijval 2021	Dotatie 2021	31-12-2021
Debiteuren	3.012	-	-	-	2.351
Voorziening dubieuze debiteuren	-183	-	37	-	-146
Totaal	2.829		37		2.205

Overige vorderingen [3]

x €1.000	31-12-2021	31-12-2020
Vooruitbetaalde kosten / vooruitontvangen facturen	189	153
Gemeente Amsterdam Wsw Rijksbijdrage wegens derving door Coron	1.461	1.552
Gemeente DiemenWsw Rijksbijdrage wegens derving door Corona	44	
Gemeente Amsterdam bijdrage investering	357	-
Werkbrigade	-	-
Nog te ontvangen reorganisatiesubsidie	457	639
Nog te ontvangen LKS subsidie	367	518
Vordering LIV en LKV Doelgroepen	826	609
Nog te factureren omzet	266	608
Transitievergoeding, vordering UWV	170	1.073
Nog te verrekenen vakantiedagen	125	99
Nog te verrekenen personele kosten	3	4
Totaal	4.265	5.255

Het totaal van de overige vorderingen is ten opzichte van 2020 afgenomen. Dit wordt vrijwel volledig veroorzaakt door flink lagere vordering op het UWV in verband met nog te ontvangen transitievergoedingen. In 2020 is met terugwerkende kracht een verzoek tot betaling van transitievergoedingen gedaan bij het UWV.

Liquide middelen [4]

Het saldo liquide middelen is in vergelijking met 2020 toegenomen met € 2,5 miljoen. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door het ontvangen van de Wsw corona-tegemoetkoming. Door de volledige compensatie van het negatieve resultaat door de gemeente Amsterdam is deze tegemoetkoming aan de liquide middelen toegevoegd.

Eigen vermogen [5]

x € 1.000	31-12-2020	Resultaat 2021	Mutatie 2021	Afschrijving 2021	31-12-2021
Algemene reserve	1.698	1.802	-	-	3.500
Herwaarderingsreserve	8.708	-	2.114	-1.205	9.617
Totaal	10.406	1.802	2.114	-1.205	13.117

Het eigen vermogen van Pantar is in 2021 met € 2,7 miljoen toegenomen. De algemene reserve is gestegen met € 1,8 miljoen. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de Wsw corona-tegemoetkoming die onder de liquide middelen is toegelicht. De herwaarderingsreserve is toegenomen met € 0,9 miljoen, veroorzaakt door een hogere actuele waarde van de gebouwen verminderd met de afschrijvingen over de gebouwen.

Het operationeel resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2021 is € 1,8 miljoen na bijdrage door de gemeente Amsterdam van het negatieve resultaat ad € 6,2 miljoen.

Voorzieningen [6]

x € 1.000	31-12-2020	Onttrekking 2021	Vrijval 2021	Dotatie 2021	31-12-2021
Jubilea	1.055	-75	-	107	1.087
Reorganisatie	639	-182	-	-	457
Totaal	1.694	-257	-	107	1.544

Voorziening voor jubilea

Deze voorziening is opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij jubilea van medewerkers. De omvang van deze voorziening bestaat uit latente verplichtingen per ultimo 2021 en de verwachte vertrekkans van medewerkers, beide gebaseerd op het reeds aanwezige arbeidsverleden. Jaarlijks wordt het bedrag van de voorziening per jaareinde berekend.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie is bedoeld voor de reorganisatie van Pantar, die in 2014 is ingezet. Per ultimo 2021 resteert nog € 0,5 miljoen aan salarisverplichtingen op grond van deze reorganisatie. Personeelskosten met betrekking tot de reorganisatie zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt. Onttrekkingen vinden plaats naar gelang de gemaakte afspraken ten tijde van de reorganisatie.

Belastingen en premies [7]

x € 1.000	31-12-2021	31-12-2020
BTW	232	504
Loonheffing	2.839	3.041
Totaal	3.071	3.545

Het saldo belastingen en premies bestaat uit de verplichtingen uit hoofde van de omzetbelasting en schulden uit hoofde van loonheffing per ultimo 2021. Deze schulden zijn kortlopend van aard.

Overige kortlopende schulden [8]

x € 1.000	31-12-2021	31-12-2020
Netto salarissen	59	18
Reservering vakantiedagen	3.046	2.939
Reservering vakantietoelage	2.836	2.876
Nog te betalen Vaststellingsovereenkomsten	108	68
Nog te betalen bedragen	821	291
N.O.W.bijdrage	-	1.073
Voorschot exploitatiebijdrage Gemeente Amsterdam	513	1.445
Werkbrigade	1.455	602
Vooruitontvangen bedragen / nog te ontvangen facturen	10	57
Vooruitontvangen Wsw subsidiebijdrage	5.077	5.144
Te betalen transitievergoeding Gemeente Amsterdam	195	953
Rekening Courant gemeente Amsterdam	74	55
Overige kortlopende schulden	139	3
Totaal	14.333	15.524

Het totaal van de overige kortlopende schulden is afgenomen ten opzichte van 2020. In 2020 was een schuldenpositie opgenomen voor de N.O.W.-bijdrage (€ 1,1 miljoen) en het voorschot exploitatiebijdrage gemeente Amsterdam (€ 1,4 miljoen). In 2021 zijn deze komen te vervallen of fors lager.

Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

x €1.000	Looptijd in maanden	< 1 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Huurverplichtingen gebouwen	36	40	-	-	40
Erfpacht	371	154	651	191	996
Leaseverplichtingen	60	1.443	2.472	7	3.922
ICT	27	768	910	-	1.678
Overige verplichtingen	36	37	73	-	110
		2.442	4.106	198	6.746

De huurverplichtingen gebouwen ultimo 2021 betreffen de huur van de locaties Schepenbergerweg, Zuiderzeeweg en Papierweg. De erfpacht heeft betrekking op de locatie Kriekenoord (looptijd tot december 2052) en Seineweg (looptijd tot september 2037). De belangrijkste leaseverplichtingen betreffen de transportmiddelen. ICT betreft de langlopende contracten voor gebruik van hardware, software en infrastructuur. Alle bedragen betreffen nominale waarde per ultimo 2021.

Gebeurtenissen na balansdatum

De oorlog in Oekraïne zal gevolgen hebben voor de financiële situatie van Pantar in 2022. Voor Pantar zijn met name de stijgingen van de energieprijzen relevant. We verwachten de prijsstijgingen voor een groot deel aan onze klanten te kunnen doorbelasten, maar we kunnen de gevolgen van de oorlog nog niet helemaal doorzien.

3.7 Toelichting op de staat van baten en lasten 2021

Algemeen

De som der bedrijfsopbrengsten is gestegen van € 38,5 miljoen in 2020 naar € 43,1 miljoen in 2021, een toename van 12,8%. Ten opzichte van 2020 is de omzet met € 2,0 miljoen gestegen. In 2021 is de omzet licht hersteld door minder invloed van de pandemie. Daarnaast zijn de overige bedrijfsopbrengsten met € 3,0 miljoen toegenomen. Enerzijds is de Corona Wsw-rijksbijdrage met ruim € 3 miljoen afgenomen. Anderzijds is de incidentele bijdrage van gemeente Amsterdam gestegen met 3,5 miljoen gestegen en is ook de subsidie van medewerkers met loonwaarde toegenomen (+ € 1,2 miljoen). Het laatste is te verklaren door de toename van het aantal medewerkers in de Participatiewet.

Netto omzet [9]

x €1.000	Begroting 2021	2021	2020
Omzet gemeente Amsterdam	18.610	15.449	14.840
Omzet gemeente Diemen	551	912	790
Omzet privaat	7.764	9.629	8.853
Overige omzet	2.146	2.169	1.701
Totaal	29.071	28.159	26.184

De gemeente Amsterdam heeft een inspanningsverplichting ten aanzien van het gunnen van omzet aan Pantar. De omzet van de gemeente Amsterdam ligt € 0,6 miljoen (4%) hoger dan in 2020. Ten opzichte van de werkbegroting is de realisatie een stuk lager, circa € 3,2 miljoen. In de begroting zijn onder andere opdrachten opgenomen voor fietscoaches bij evenementen en schoonmaak in gemeentekantoren. Dit soort opdrachten heeft geen of minder doorgang gevonden door COVID-19 maatregelen. De omzet uit de private sector is in vergelijking met 2020 gestegen met € 0,8 miljoen en daarmee ook hoger dan de werkbegroting 2021. In 2020 heeft een aantal klanten haar deuren gesloten gehouden, waardoor werkzaamheden geen doorgang konden vinden. In 2021 heeft Pantar daar minder last van gehad.

De omzet gemeenten Amsterdam en Diemen is met marktconforme tarieven gefactureerd.

Netto-omzet (segmentatie)

x €1.000	Begroting 2021	2021	2020
Ambachten	1.496	1.493	1.222
Facilitair	5.632	4.880	4.682
Groen	6.966	6.771	6.525
Industrie	1.861	1.854	1.591
Logistiek	10.778	10.812	10.291
Werkbrigade	2.146	2.160	1.685
Circulaire Hub	-	8	-
HR&O (Sportbeheer)	192	182	188
Totaal	29.071	28.160	26.184

Bovenstaand overzicht toont de omzet verdeeld naar de sectoren van Pantar. De gezamenlijke omzet van de sectoren is ten opzichte van 2020 met circa € 2,0 miljoen toegenomen (7,5%). Onder andere opdrachten bij Reiniging, Post, Tech en de Timmerwerkplaats zijn hoger uitgevallen dan vorig jaar.

Overige bedrijfsopbrengsten [10]

x €1.000	Begroting 2021	2021	2020
Incidentele bijdrage gemeente Amsterdam	-	7.989	3.451
Corona Wsw-rijksbijdrage Amsterdam	-	1.461	4.345
Corona Wsw-rijksbijdrage Diemen	-	44	135
Subsidie trajecten	822	647	614
Subsidie medewerkers met loonwaarde	6.200	4.536	3.294
Subsidies overig	290	608	468
Boekwinst verkoop activa	-	9	11
Baten/lasten voorgaande jaren	-	1	16
Totaal	7.312	15.295	12.334

De overige opbrengsten hebben betrekking op opbrengsten die niet voortvloeien uit projecten of uit Wsw-subsidie. De incidentele bijdrage van de gemeente Amsterdam ad € 8,0 miljoen bestaat voor het grootste gedeelte uit de bijdrage in het exploitatieresultaat 2021 van Pantar ad € 6,2 miljoen en de bijdrage conform de afspraken rond vorming van het eigen vermogen ad € 1,4 miljoen.

De loonkosten die samenhangen met de ontvangen subsidie voor medewerkers met loonwaarde zijn toegelicht bij de personeelskosten. Het aantal ingestroomde medewerkers in 2021 is lager dan de begroting.

Subsidies overig bestaat voornamelijk uit het Lage Inkomensvoordeel (LIV) en het Loonkostenvoordeel (LKV): € 0,4 miljoen. Het totaal aantal medewerkers waarvoor een dergelijke regeling is aangevraagd is 488. Een groot deel van deze subsidies heeft betrekking op de Werkbrigade (279 medewerkers) en is daarom afgedragen aan de gemeente Amsterdam.

Aantal trajectanten

Aantallen	Begroting 2021*	2021	2020
Ambachten	-	27	34
Facilitair	-	13	29
Groen	-	18	25
Industrie	-	9	13
Logistiek	-	11	13
Overig	86	-	-
Totaal	86	78	114

*aantallen niet separaat begroot in werkbegroting 2021

De realisatie van het aantal trajectanten ligt iets lager dan het voor 2021 begrote aantal. Daarmee is de subsidie in 2021 ook lager uitgevallen. Naast het lagere aantal trajectanten speelt hier ook de samenstelling van de trajecten een rol. In 2021 zijn er per saldo meer lager betaalde trajecten uitgevoerd dan begroot. Dit betreft met name een verschil tussen de trajecten via de gemeente Amsterdam en de trajecten onderwijs. De tweede trajectsoort heeft een lagere vergoeding.

Kosten grond- en hulpstoffen [11]

De kosten voor grond- en hulpstoffen worden gebruikt ten behoeve van het realiseren van omzet door de sectoren. De kosten liggen in lijn met de werkbegroting. In vergelijking met voorgaand jaar zijn deze kosten licht gedaald (-3,8%).

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten [12]

x € 1.000	Begroting 2021	2021	2020
Inhuur externen uitvoerend	1.653	1.367	1.831
Totaal	1.653	1.367	1.831

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten hebben betrekking op de directe projectkosten en hangen samen met de omzet.

De afname in de kosten inhuur externen uitvoerend wordt als volgt verklaard: vanuit Pantar blijft er een grote focus om de inhuur van externen terug te dringen.

Personeelskosten [13]

De personeelskosten van Pantar bestaan uit personeelskosten van medewerkers met loonwaarde en personeelskosten van stichtingspersoneel. De totale personele lasten van deze twee groepen zijn als volgt te specificeren:

x € 1.000	Begroting 2021	2021	2020
Lonen en salarissen	29.482	22.498	19.724
Sociale lasten*	-	4.321	3.795
Pensioen*	-	1.969	1.478
Opleidingskosten	856	485	336
Transitievergoedingen/ontslagvergoedingen	363	370	374
Vrijval voorziening transitievergoeding*	-	-	-
Vrijval reorganisatievoorziening*	-	-	-
Totaal	30.701	29.643	25.707

*kosten niet separaat begroot in werkbegroting 2021

De personeelskosten zijn in 2021 gestegen ten opzichte van 2020. Deze toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een toename van het aantal medewerkers doelgroepen in 2021 en de nieuwe CAO P-wet die per 1 juli 2021 is ingegaan. De nieuwe CAO P-wet bevat onder andere de opbouw van pensioen.

De met de personeelskosten samenhangende fte's worden als volgt gespecificeerd:

Fte's	Begroting 2021 Gemiddeld	2021 Gemiddeld	2020 Gemiddeld	Begroting 2021 Ultimo	2021 Ultimo	2020 Ultimo
Doelgroepen	380,5	360,8	276,8	418,3	398,4	328,3
Stichting	281,5	272,7	268,2	275,8	271,8	274,1
Totaal	662,0	633,5	545,0	694,1	670,2	602,4

Deze groei is minder hoog dan begroot, veroorzaakt door het niet of later invullen van de begrote vacatures in de stichting en een lagere instroom van medewerkers doelgroepen in vergelijking tot de begroting. De effecten van de CAO P-wet waren ten tijde van het opstellen van de werkbegroting 2021 niet bekend en derhalve ook niet begroot.

Personeelskosten doelgroepen (medewerkers met loonwaarde)

x € 1.000	Begroting 2021*	2021	2020
Lonen en salarissen	10.494	7.616	5.299
Sociale lasten*	-	1.773	1.358
Pensioen*	-	310	-
Opleidingskosten	401	148	108
Totaal	10.895	9.847	6.765

*kosten niet separaat begroot in werkbegroting 2021

Vanuit de Participatiewet zijn, in tegenstelling tot de Wsw, niet alle loonkosten gedekt door subsidies. Dit heeft een kostenverhogend effect op de personeelskosten van Pantar, waardoor de verdien capaciteit van Pantar onder druk staat.

In totaal is in 2021 € 4,6 miljoen aan subsidie ontvangen voor doelgroepmedewerkers met loonwaarde (2020: € 3,4 miljoen). Het totaal aan loonwaardesubsidies was over 2021 gemiddeld 46,9% (2020: 51,1%).¹

Fte doelgroepen (segmentatie)

Fte's	Begroting 2021 Gemiddeld	2021 Gemiddeld	2020 Gemiddeld	Begroting 2021 Ultimo	2021 Ultimo	2020 Ultimo
Ambachten	29,9	32,7	25,6	31,9	36,5	29,2
Facilitair	70,0	76,6	57,7	79,7	83,1	69,9
Groen	136,3	118,3	92,7	142,4	124,2	112,4
Industrie	28,1	23,8	17,3	32,1	30,2	20,4
Logistiek	116,3	109,2	83,4	132,2	123,4	96,4
Cilculaire Hub	-	0,2	-	-	-	-
Staf	-	-	0,1	-	1,0	-
Totaal	380,6	360,8	276,8	418,3	398,4	328,3

Het aantal fte van de doelgroepen is ten opzichte van ultimo 2020 gestegen van 328,3 naar 398,4 fte. De groei-ambitie volgens werkbegroting 2021 is daarmee niet gerealiseerd.

¹ Loonwaarde wordt berekend door de totale ontvangen subsidie in procenten uit te drukken van de totale loonkosten van de doelgroepen (exclusief pensioen en opleidingskosten).

Personeelskosten stichting

x € 1.000	Begroting 2021	2021	2020
Lonen en salarissen	18.943	14.881	14.425
Sociale lasten*	-	2.548	2.437
Pensioen*	-	1.659	1.478
Opleidingskosten	500	338	228
Transitievergoedingen/ontslagvergoedingen	363	370	374
Vrijval voorziening transitievergoeding*	-	-	-
Vrijval reorganisatievoorziening*	-	-	-
Totaal	19.806	19.796	18.942

*kosten niet separaat begroot in werkbegroting 2020

De personeelskosten van stichtingspersoneel in 2021 zijn hoger dan voorgaand jaar. De stijging van € 0,8 miljoen (4,5%) betreft naast de voorziening CAO-effecten ad € 0,4 miljoen een verhoging van de salariskosten van € 0,4 miljoen voornamelijk veroorzaakt door het vervangen van ingehuurd personeel door vast personeel. Dit betreft onder andere de managers S&C en Groen, de AO/IC specialist en het hoofd HR Services.

Personeel stichting (segmentatie)

Fte's	Begroting 2021 Gemiddeld	2021 Gemiddeld	2020 Gemiddeld	Begroting 2021 Ultimo	2021 Ultimo	2020 Ultimo
Ambachten	13,4	13,7	13,6	13,4	13,9	13,4
Facilitair	33,3	33,9	33,3	33,3	34,7	33,3
Groen	56,7	51,8	53,3	53,6	45,7	56,7
Industrie	31,9	31,4	30,6	31,9	32,3	30,9
Logistiek	59,2	59,4	56,4	57,8	61,7	58,8
Staf	87,0	82,5	81,0	85,8	83,5	81,0
Totaal	281,5	272,7	268,2	275,8	271,8	274,1

Overige bedrijfskosten [14]

x € 1.000	Begroting 2021	2021	2020
Huur/lease	877	1.098	953
Onderhoud	907	613	529
Lease transportmiddelen	2.115	2.055	2.120
ICT Kosten	1.665	1.804	1.937
HR	638	631	620
Huisvesting	1.150	1.029	1.082
Communicatie	200	136	113
Algemene kosten	825	561	600
Belastingen en verzekeringen	318	266	273
Financieringskosten	12	9	5
Personeelskosten externen	220	794	1.008
Totaal	8.927	8.996	9.240

De overige bedrijfskosten hebben betrekking op alle kosten die Pantar maakt ten behoeve van de reguliere bedrijfsactiviteiten en het uitvoeren van haar doelstellingen: het creëren van meerwaarde voor medewerkers en werkgevers door het ontwikkelen van talenten van mensen met een arbeidsbeperking en het optimaal inzetten van hun arbeidspotentieel. In vergelijking met 2020 laten deze kosten een afname zien van ruim € 0,2 miljoen (-2,5%).

De overige bedrijfskosten zijn als volgt te specificeren:

Huur/lease

x € 1.000	Begroting 2021	2021	2020
Huur/lease grond (erfpacht)	157	154	154
Huur/lease gebouwen	294	439	341
Huur/lease machines & installaties	262	288	302
Huur/lease inventaris	8	21	5
Huur/lease automatisering	156	196	151
Totaal	877	1.098	953

De kosten voor huur/lease zijn ten opzichte van vorig jaar licht gestegen. De voornaamste oorzaak voor deze stijging zijn de huurkosten voor gebouwen. In verband met de werkzaamheden van de Circulaire Hub is een bedrijfsruimte aan de Papierweg te Amsterdam gehuurd.

Onderhoudskosten

x € 1.000	Begroting 2021	2021	2020
Onderhoud voorziening aan terreinen	25	35	25
Onderhoud gebouwen	625	126	101
Onderhoud machines & installaties	208	358	315
Onderhoud inventaris	-	7	7
Onderhoud automatisering	7	6	11
Onderhoud transportmiddelen	42	81	70
Totaal	907	613	529

De onderhoudskosten zijn in 2021 licht gestegen. De reden hiervoor is dat Pantar al jaren alleen het hoognodige onderhoud uitvoert. Het risico bestaat dat zich af en toe extra, onvoorzien onderhoud aandient.

Algemene kosten

x € 1.000	Begroting 2021	2021	2020
Accountantskosten	142	85	120
Abonnementen/contributies	132	143	122
Representatiekosten	5	7	5
Raad van Toezicht	28	25	28
Vrijval/dotatie voorziening dubieuze debiteuren	-	-18	-44
Advieskosten algemeen	452	155	303
Diverse projectkosten	66	164	66
Totaal	825	561	600

De algemene kosten zijn ten opzichte van 2020 ongeveer gelijk.

Honorarium PSA

Onderstaand overzicht toont het accountantshonorarium voor de jaren 2020 en 2021.

x € 1.000	2021	2020
Controle jaarrekening	84	84
Controle Wsw	20	20
Controle Werkbrigade	18	16
Fiscaal advies werkzaamheden	-	1
Totaal	122	121

Het honorarium voor de accountantscontrole van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria over het boekjaar waarop deze jaarrekening betrekking heeft.

Vennootschapsbelasting [15]

Op 15 juni 2015 is Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen (verder: WMVOO) in werking getreden en van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. Pantar is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting voor zover zij een fiscale onderneming drijft en er geen vrijstelling toepassing zou vinden.

Pantar heeft het standpunt ingenomen dat Stichting Pantar Amsterdam niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. In december 2017 heeft de Belastingdienst deze conclusie op grond van standpunten schriftelijk bevestigd. Wijzigingen in de feiten en omstandigheden (al of niet in een later jaar) kunnen leiden tot een andere conclusie omtrent de vennootschapsbelastingplicht. Pantar heeft de ingenomen standpunten in 2021 geëvalueerd. Daaruit is geen wijziging naar voren gekomen en is de conclusie gehandhaafd.

Wsw-subsidie gemeenten [16]

Fte's	Begroting 2021 Gemiddeld	2021 Gemiddeld	2020 Gemiddeld	Begroting 2021 Ultimo	2021 Ultimo	2020 Ultimo
Wsw Amsterdam en	1.809,2	1.801,6	1.917,3	1.752,9	1.744,2	1.862,0
Wsw Diemen	58,4	53,9	62,4	57,8	52,4	59,4
Totaal	1.867,6	1.855,5	1.979,7	1.810,7	1.796,6	1.921,4

Op basis van de Wsw heeft Pantar in 2021 een subsidiebijdrage ontvangen van € 55,0 miljoen (2020: € 55,7 miljoen) voor de 1.856 fte Wsw die Pantar in 2021 in dienst had (2020: 1.980). De gemeenten Amsterdam en Diemen staan garant voor een negatief subsidieresultaat. In 2021 had Pantar een negatief subsidieresultaat van € 3,9 miljoen (2020: € 6,0 miljoen). Uitgaande van het verschil tussen de ontvangen Wsw-subsidie en de gemaakte personeelskosten draagt de gemeente Amsterdam € 3,8 miljoen bij en de gemeente Diemen € 0,1 miljoen.

Personeelskosten Wsw

De totale personeelskosten op grond van de Wsw zijn als volgt te specificeren:

x € 1.000	Begroting 2021*	2021	2020
Lonen en salarissen	59.665	47.331	49.515
Doorstorting subsidie*	-	2	3
Sociale lasten*	-	7.603	8.207
Pensioen*	-	3.972	3.929
Opleidingskosten	88	10	26
Vaststellingsovereenkomsten*	-	32	88
Totaal	59.753	58.950	61.768

*kosten niet separaat begroot in werkbegroting 2021

De totale personeelskosten Wsw zijn als volgt onder te verdelen respectievelijk te segmenteren:

Wsw Amsterdam en buitengemeenten

x € 1.000	Begroting 2021*	2021	2020
Lonen en salarissen	57.764	45.988	47.978
Sociale lasten*	-	7.390	7.952
Pensioen*	-	3.859	3.804
Opleidingskosten*	85	9	26
Vaststellingsovereenkomsten*	-	32	71
Totaal	57.849	57.278	59.831

*kosten niet separaat begroot in werkbegroting 2021

Wsw Amsterdam en buitengemeenten (segmentatie)

Fte's	Begroting 2021 Gemiddeld	2021 Gemiddeld	2020 Gemiddeld	Begroting 2021 Ultimo	2021 Ultimo	2020 Ultimo
Ambachten	185,3	193,0	195,5	178,6	195,2	194,2
Facilitair	321,8	299,5	335,9	314,5	275,5	320,5
Groen	460,6	464,2	493,2	448,2	445,6	473,6
Industrie	542,5	550,8	582,1	518,9	540,3	565,6
Logistiek	294,5	289,9	306,0	288,3	282,8	304,0
Staf	4,5	4,2	4,6	4,4	4,8	4,1
Totaal	1.809,2	1.801,6	1.917,3	1.752,9	1.744,2	1.862,0

Wsw Diemen

x € 1.000	Begroting 2021*	2021	2020
Lonen en salarissen	1.904	1.343	1.538
Doorstorting subsidie*	-	2	3
Sociale lasten*	-	213	255
Pensioen*	-	113	125
Opleidingskosten*	-	1	-
Vaststellingsovereenkomsten*	-	-	16
Totaal	1.904	1.672	1.937

*kosten niet separaat begroot in werkbegroting 2021

Fte Wsw Diemen (segmentatie)

Fte's	Begroting 2021 Gemiddeld	2021 Gemiddeld	2020 Gemiddeld	Begroting 2021 Ultimo	2021 Ultimo	2020 Ultimo
Ambachten	3,5	2,5	3,5	3,5	2,5	3,5
Facilitair	16,3	15,3	17,2	16,3	15,3	16,3
Groen	8,0	8,3	8,0	8,0	8,0	8,0
Industrie	26,0	24,2	29,1	25,4	23,0	27,0
Logistiek	4,6	3,6	4,6	4,6	3,6	4,6
Staf	-	-	-	-	-	-
Totaal	58,4	53,9	62,4	57,8	52,4	59,4

Subsidieresultaat Werkbrigade [17]

Sinds oktober 2016 vervult Pantar in opdracht van de gemeente Amsterdam alle werkgeverstaken voor de werknemers van de Werkbrigade: een re-integratieproject voor langdurig werklozen. Voor de uitvoering van dit project mag Pantar de werkelijke salariskosten doorberekenen aan de gemeente Amsterdam. Daarnaast ontvangt Pantar een vergoeding van 24% over deze kosten ter dekking van de overige werkgeverskosten, exploitatie en begeleiding.

De kosten en opbrengsten van de Werkbrigade zijn hoger dan in 2020 door toename van het aantal werkbrigadisten van 308,1 fte in 2020 naar 345,1 fte in 2021.

Fte's	Begroting 2021 Gemiddeld	2021 Gemiddeld	2020 Gemiddeld	Begroting 2021 Ultimo	2021 Ultimo	2020 Ultimo
Werkbrigade	346,2	318,7	398,5	398,7	345,1	308,1
Totaal	346,2	318,7	398,5	398,7	345,1	308,1

In 2021 heeft de Werkbrigade een omzet uit projecten gerealiseerd van € 1,7 miljoen (2020: € 1,3 miljoen). Overeenkomstig gemaakte afspraken is deze omzet volledig af te dragen aan de gemeente Amsterdam.

3.8 Continuïteit

Begin 2018 heeft de gemeente Amsterdam nieuw beleid vastgesteld, gericht op het inrichten van samenwerking onder de noemer van 'Sociaal Werkkoepeel'. Deze samenwerking geeft duidelijkheid ten aanzien van de rol en taken van Pantar in de keten van zorg naar werk. Pantar blijft daarin een prominente rol vervullen, namelijk als uitvoerder van de Wsw, als uitvoerder en vangnet in het kader van de Participatiewet en als sociale ondernemer.

Gekoppeld aan dit gemeentelijk beleid zijn voor het jaar 2021 financieringsafspraken gemaakt tussen Pantar en de gemeente Amsterdam. Op grond van deze afspraken is het exploitatieresultaat 2021 van Pantar financieel gedekt. Het negatief operationeel resultaat is verrekend door een exploitatiebijdrage van de gemeente Amsterdam, overeenkomstig voorgaande jaren. Hierdoor is de algemene reserve in 2021 niet beïnvloed door exploitatiesaldi. Wel heeft er in 2021 een dotatie aan het eigen vermogen plaatsgevonden. Hierdoor is het eigen vermogen in 2021 toegenomen, waardoor de continuïteit van Pantar is versterkt.

Ook de herwaarderingsreserve is ten opzichte van 2020 toegenomen. De omvang van deze reserve is gebaseerd op externe taxaties van vastgoed en terreinen per ultimo 2021.

Pantar heeft in 2021 het evenredig deel van de specifiek voor SW-bedrijven bestemde Rijkssteun ter compensatie van gederfde inkomsten als gevolg van Corona verantwoord. Deze was voldoende om de nadelige effecten van Corona over 2021 financieel gezien op te vangen. Onbekend is of ook voor 2022 een coronagerelateerde faciliteit voor SW-bedrijven zal worden geboden.

In 2020 heeft Pantar haar meerjarenstrategie geherformuleerd en, daaraan gekoppeld, een nieuwe meerjarenbegroting 2021 t/m 2024 opgesteld. Deze meerjarenbegroting en de daarin bepaalde jaarlijkse exploitatiebijdrage is door de gemeente Amsterdam goedgekeurd op 16 maart 2021. Op basis van deze calculatie is door de gemeente Amsterdam een meerjarige raming van het tekort op de Pantar-exploitatie opgenomen in de gemeentebegroting; daarnaast is er sprake van een risicobuffer bij de gemeente.

3.9 WNT-verantwoording 2021 Stichting Pantar Amsterdam

De Wet normering topinkomens publieke en semipublieke sector (WNT) is van toepassing op Stichting Pantar Amsterdam. Het voor Stichting Pantar Amsterdam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000,- op basis van een fulltime dienstverband van 1 januari tot en met 31 december 2021.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van functievervulling.

Bedragen x € 1	A.J. de Boer
Functiegegevens	<i>Algemeen directeur</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	158.739
Beloningen betaalbaar op termijn	25.392
<i>Subtotaal</i>	184.131
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	184.131
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2020	
Bedragen x € 1	A.J. de Boer
Functiegegevens	<i>Algemeen directeur</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	156.285
Beloningen betaalbaar op termijn	14.090
<i>Subtotaal</i>	170.375
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000
Bezoldiging	170.375

Toezichthoudende topfunctionarissen.

Bedragen x € 1	L.J. de Waal	S.H.M. Ornstein	C. Compas	I.B. de Graaff	J.J.H.M. van Gennip	S. Gemin	A.C. Wallast
Functiegegevens	<i>Voorzitter</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 28/02	01/01 - 31/12	01/01 - 30/09	01/01 - 31/12	01/07 - 31/12	01/12 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	7.709	867	5.209	3.906	5.209	2.605	434
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	31.350	3.378	20.900	15.632	20.900	10.536	1.775
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-	-	-	2
Bezoldiging	7.709	867	5.209	3.906	5.209	2.605	434
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020							
Bedragen x € 1	L.J. de Waal	S.H.M. Ornstein	C. Compas	I.B. de Graaff	J.J.H.M. van Gennip	S. Gemin	A.C. Wallast
Functiegegevens	<i>Voorzitter</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>	<i>Lid</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging							
Bezoldiging	7.691	5.191	5.191	5.191	5.191	n.v.t.	n.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	30.150	20.100	20.100	20.100	20.100	n.v.t.	n.v.t.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking hebben zich in 2021 niet voorgedaan.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4. Overige gegevens

4.1 Pantar

Adres

Stichting Pantar Amsterdam
Kriekenoord 3
1111 PT Diemen

Statutaire zetel Amsterdam

Bestuur

A.J. de Boer   Algemeen directeur

Raad van Toezicht

L.J. de Waal	Voorzitter
S.H.M. Ornstein	Lid (tot 28/02/2021)
C. Compas	Lid
I.B. de Graaff	Lid (tot 30/09/2021)
J.J.H.M. van Gennip	Lid
S. Gemin	Lid (per 01/07/2021)
A.C. Wallast	Lid (per 1/12/2021)

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Stichting Pantar Amsterdam beoogt geen winst. De resultaatbestemming is niet statutair bepaald, maar overeengekomen met de gemeente Amsterdam. Overeengekomen is dat een negatief operationeel resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening van Pantar, onder voorwaarden welke zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst, wordt gecompenseerd door de gemeente Amsterdam. In het geval van een positief resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening wordt tussen de gemeente Amsterdam en Pantar specifiek afgesproken wat de bestemming daarvan zal zijn.

Diemen, 31 maart 2022

Lex de Boer
Algemeen directeur Stichting Pantar Amsterdam

4.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Pantar Amsterdam

A. Verklaring over de in jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Pantar Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pantar Amsterdam per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ- Richtlijn 640 Organisaties-zonderwinststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021
3. het kasstroomoverzicht 2021;
4. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
5. de WNT-verantwoording 2021

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, en de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pantar Amsterdam zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het voorwoord van de raad van toezicht;
- het verslag van de directie; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met RJ- Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 4 april 2022

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A.R. Sallehart RA

Afkortingen en begrippen

Afkortingen (alfabetisch)

Fte	Fulltime equivalent
LIV	Lage inkomensvoordeel
LKS	Loonkostensubsidie
LKV	Loonkostenvermindering
P-wet	Participatiewet
Sw	Sociale werkvoorziening
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WNT	Wet normering topinkomens
WsW	Wet op de Sociale Werkvoorziening

Begrippen (alfabetisch)

Arbeidsontwikkelbedrijf	Bij het arbeidsontwikkelbedrijf is het maken van producten en het leveren van diensten geen doel op zich. Het is een middel om mensen te ontwikkelen en te leiden naar een passende plek binnen de eigen werkbedrijven van Pantar of de externe arbeidsmarkt.
Loonwaarde	De waarde van de (potentiële) arbeidsprestatie van een werknemer in een bepaalde functie op een bepaald moment.